Sreabhchairt agus teimpléad don scagadh[1]

Intreoir

Cuid 1. Scóipiú an bheartais - tugtar sonraí fán bheartas, fán nós imeachta, fán chleachtas agus/nó fán chinneadh atá á scagadh agus fán fhianaise atá bailithe agat le cuidiú leat measúnú a dhéanamh ar an tionchar dóchúil ar chomhionannas deiseanna agus ar dhea-chaidreamh.

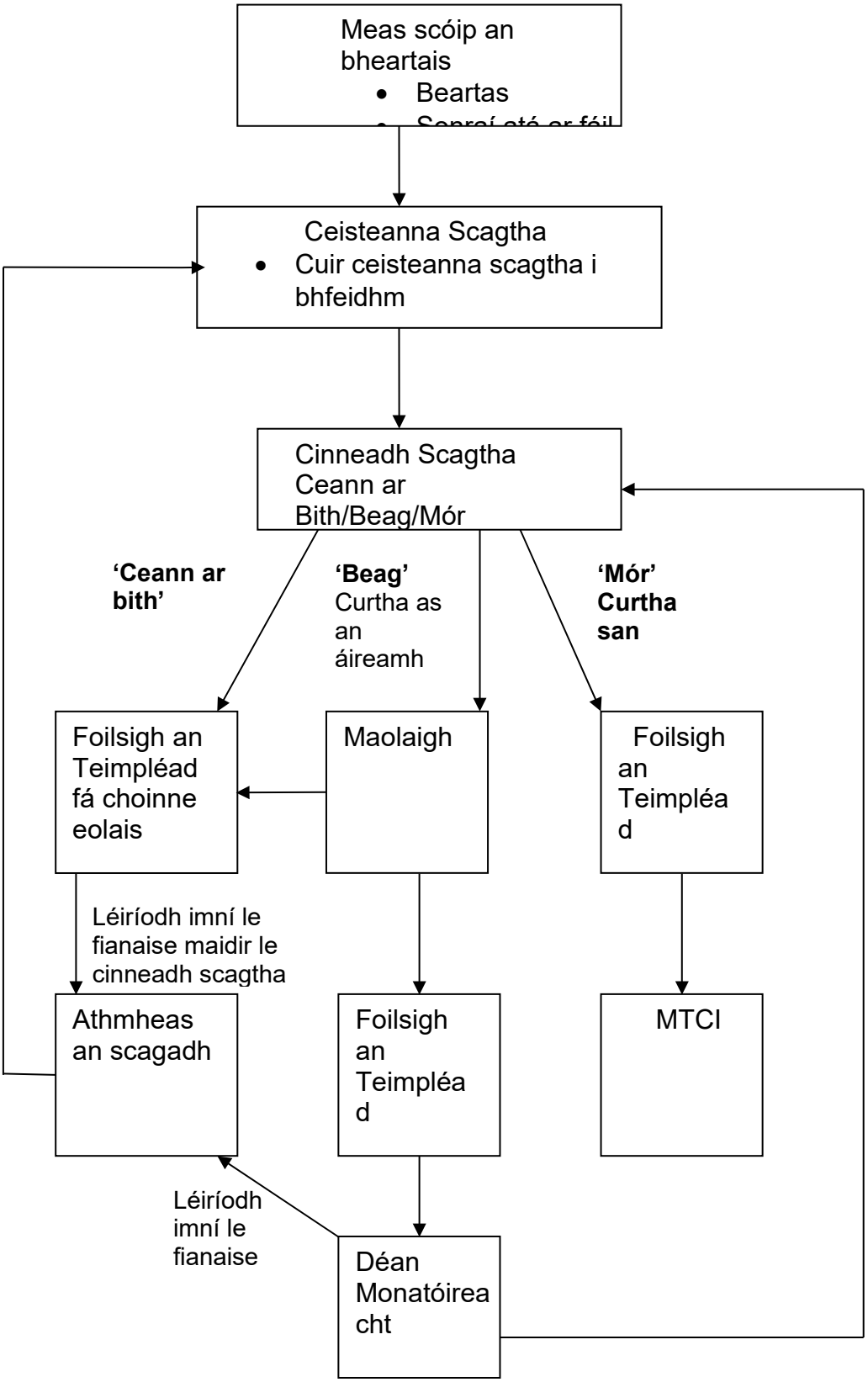
Cuid 2. Ceisteanna scagtha – cuirtear ceisteanna fá mhéid an tionchair dóchúil a bheidh ag an bheartas ar ghrúpaí daoine taobh istigh de gach ceann de na catagóirí in Alt 75.
Sonraí na ngrúpaí a ndeachthas i gcomhairle leo agus leibhéal measúnaithe an tionchair a d'fhéadfadh a bheith ann. Áirítear leis seo breithniú ar shaincheisteanna maidir le níos mó ná féiniúlacht amháin agus dea-chaidrimh.

Cuid 3. Cinneadh scagtha – maidir le cibé an bhfuil gá le measúnacht tionchair comhionannais (MTCI) a dhéanamh, nó bearta a thabhairt isteach leis an tionchar dóchúil a mhaolú, nó beartas malartach a thabhairt isteach le comhionannas deiseanna agus/nó dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr.

Cuid 4. Monatóireacht – cuirtear treoir ar fáil maidir le monatóireacht a dhéanamh ar thionchar díobhálach agus monatóireacht níos leithne.

Cuid 5. Ceadú agus fíorú – déantar fíorú ar cheadú ar an chinneadh scagtha ag bainisteoir sinsearach atá freagrach as an bheartas.

1 Alt 75 den *Northern Ireland Act (2018) – A Guide for public authorities April 2010* (Aguisín 1)

Meas scóip an bheartais
Beartas
Ceisteanna Scagtha
Cuir ceisteanna scagtha i bhfeidhm
Cinneadh Scagtha Ceann ar Bith/Beag/Mór
'Ceann ar bith'
'Beag' Curtha as an áireamh
'Mór' Curtha san
Foilsigh an Teimpléad fá choinne eolais
Maolaigh
Foilsigh an Teimpléad
Léiríodh imní le fianaise maidir le cinneadh scagtha
Athmheas an scagadh
Foilsigh an Teimpléad
MTCI
Léiríodh imní le fianaise
Déan Monatóireacht

Cuid 1. Scóip an bheartais a mheas

Baineann an chéad chéim den phróiseas scagtha le scóip an bheartais a mheas. Is é an cuspóir taobh thiar de seo ná bheith ag cabhrú an cúlra agus an comhthéacs a ullmhú, agus aidhmeanna agus cuspóirí an bheartais atá á scagadh a leagan amach. Ag an gcéim seo, cabhróidh sainiú scóip an bheartais chun srianta agus deiseanna féideartha a shainaithint, agus cabhróidh sé leis an té a cheapann an beartas dul tríd an bpróiseas scagtha céim ar chéim.

Cuimhnigh go mbaineann na dualgais reachtúla faoi Alt 75 le polasaithe inmheánacha (a bhaineann le daoine a oibríonn d'Uiscebhealaí Éireann) chomh maith le polasaithe seachtracha (a bhaineann leo siúd a fhaigheann seirbhís ó Uiscebhealaí Éireann, nó a d'fhéadfadh seirbhís a fháil uaidh).

Eolas faoin mbeartas

Ainm an Bheartais
Beartas maidir le Saoire Cúramóra
An beartas reatha, leasaithe nó nua é seo?
Reatha
Cad é atá mar sprioc aige? (spriocanna/torthaí beartaithe)
Is é cuspóir na cáipéise seo ná creatlach a leagan amach do bheartas Uiscebhealaí Éireann maidir le Saoire Cúramóra laistigh den eagraíocht. I mBeartas Uiscebhealaí Éireann maidir le saoire cúramóra, leagtar amach an beartas agus na nósanna imeachta a bhaineann le gach fostaí i dtaca le saoire cúramóra a thógáil, i gcomhréir leis na ceanglais reachtúla. Baineann an beartas le gach fostaí de chuid Uiscebhealaí Éireann in Éirinn.
An bhfuil aon chatagóirí faoi Alt 75 ann a bhféadfaí a bheith ag súil leis go mbainfeadh siad tairbhe as an mbeartas atá beartaithe? Má tá, mínigh cén chaoi.
Cuireann an nós imeachta na buntáistí céanna ar fáil do gach duine, beag beann ar a stádas i ndáil le catagóirí Alt 75.
Cé a chuir an beartas ar bun nó a scríobh é?
An Roinn Acmhainní Daonna
Cé leis an mbeartas agus cé a chuireann i bhfeidhm é?
An Roinn Acmhainní Daonna

Tosca cur chun feidhme

An bhfuil aon toisc ann a d'fhéadfadh cur le sprioc nó toradh beartaithe an bheartais/an chinnidh, nó cur ina choinne?

Má tá, an bhfuil siad

- [ ] reachtach
- [x] ó thaobh
- [ ] an

  airgeadai

  s de

  eile, tabhair sonraí_

Na páirtithe leasmhara cuí a rachaidh sé i bhfeidhm orthu

Cé hiad na páirtithe leasmhara inmheánacha agus seachtracha (atá ann cheana nó a d'fhéadfadh a bheith ann) a mbeidh tionchar ag an mbeartas orthu?

- [x] baill foirne
- [ ] úsáideoirí na seirbhíse
- [ ] eagraíochtaí eile san earnáil
- [ ] phoiblí, eagraíochtaí
- [ ] deonacha/pobail/ceardchumainn

  eile, tabhair sonraí_

Beartais eile a bhaineann leis an mbeartas seo

- Cad iad seo?

• An tAcht um Chothromaíocht Oibre is Saoil agus Forálacha Ilghnéitheacha 2023. • Saoire Bliantúil

- Cé leis iad?

AD

An fhianaise atá ar fáil

D’fhéadfadh an fhianaise a úsáidtear chun an próiseas scagtha a chur i bhfeidhm a bheith an-difriúil. Ba cheart duit a chinntiú go mbíonn sonraí ábhartha mar bhunús le cinneadh scagtha.

Cén fhianaise nó cén fhaisnéis (idir cháilíochtúil agus chainníochtúil) atá bailithe agaibh chun bonn eolais a chur faoin mbeartas seo? Sonraigh sonraí do gach ceann de chatagóirí Alt 75.

Catagóir Alt 75	**Mionsonraí faoin bhfianaise/faoin bhfaisnéis**
Creidea mh	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Tuairim Pholaitiúil	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Cine	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Aois	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Stádas Pósta	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Claonadh gnéis	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.

Fir agus mná i gcoitinne	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Míchumas	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.
Cleithiúnaithe	Ós rud é go mbaineann an nós imeachta beartais le gach catagóir faoi Alt 75 agus go mbíonn tionchar aige orthu ar bhealach cothrom comhsheasmhach, níor bailíodh aon fhianaise cháilíochtúil ná chainníochtúil chun eolas a thabhairt don bheartas seo.

Riachtanais, eispéiris agus tosaíochtaí

Maidir leis an bhfaisnéis a luaitear thuas, cad iad na riachtanais, na heispéiris agus na tosaíochtaí éagsúla atá ag gach ceann de na catagóirí seo a leanas, i ndáil leis an mbeartas nó leis an gcinneadh sonrach? Sonraigh na mionsonraí do gach ceann de chatagóirí Alt 75.

Catagóir Alt 75	**Sonraí faoi riachtanais/eispéiris/tosaíochtaí**
Creidea mh	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Tuairim Pholaiti úil	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Cine	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu. Maidir le rochtain ar fhaisnéis, d'fhéadfadh riachtanais ar leith a bheith ag daoine ó ghrúpaí mionlaigh eitneacha nó ag daoine nach labhraíonn an Béarla mar mháthairtheanga.
Aois	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Stádas Pósta	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Claonadh gnéis	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Fir agus mná i gcoitinne	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.
Míchumas	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu. D'fhéadfadh riachtanais ar leith a bheith ag daoine faoi mhíchumas maidir le faisnéis agus rochtain ar thacaíocht, mar shampla, formáidí eile.

Cleithiúnaithe	Baineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach ball foirne a bhfuil tionchar ag an mbeartas seo orthu.

Cuid 2. Réamhrá ar na

ceisteanna scagtha

Agus cinneadh á dhéanamh maidir le cé acu go bhfuil gá le measúnacht tionchair comhionannais a dhéanamh nó nach bhfuil, is ceart duit machnamh a dhéanamh ar na freagraí ar na ceisteanna scagtha 1 go 4.

Más é **ceann ar bith**an chonclúid maidir le gach ceann de na catagóirí faoi Alt 75 a bhaineann le comhionannas deise agus/nó le dea-chaidreamh, féadfaidh tú cinneadh a dhéanamh an beartas a scagadh. Má dhéantar beartas a eisiamh sa scagadh toisc nach bhfuil baint ar bith aige le comhionannas deiseanna ná le dea-chaidreamh, tabhair sonraí faoi na cúiseanna leis an gcinneadh a rinneadh.

Má tá an chonclúid **mór** maidir le ceann amháin nó níos mó de na catagóirí faoi Alt 75 a bhaineann le comhionannas deise agus/nó le dea-chaidreamh, is ceart aird a dhíriú ar an mbeartas a chur faoi réir an nós imeachta measúnaithe tionchair comhionannais.

Má tá an chonclúid **beag** maidir le ceann amháin nó níos mó de chatagóirí comhionannais agus/nó de chatagóirí dea-chaidrimh Alt 75, is ceart aird a dhíriú a dhéanamh fós ar dhul ar aghaidh le measúnacht tionchair comhionannais, nó:

- ar bhearta chun an tionchar díobhálach a mhaolú; nó
- ar bheartas malartach a thabhairt isteach chun comhionannas deiseanna agus/nó dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr.

I bhfabhar tionchar ‘mór’

a) Tá an beartas suntasach i dtaca le tábhacht straitéiseach a bhaineann leis;

b) Ní fios cad iad na tionchair fhéideartha ar an gcomhionannas, mar shampla, toisc nach bhfuil go leor sonraí ann chun measúnú a dhéanamh nó toisc go bhfuil siad casta, agus bheadh sé iomchuí measúnú tionchair comhionannais a dhéanamh chun iad a mheas níos fearr;

c) Is dócha go mbeidh na tionchair dhíobhálacha ó thaobh an chomhionannais de agus/nó na ndea-chaidreamh de, nó is dócha go mbeidh na tionchar díréireach do ghrúpaí ar leith daoin, lena n-áirítear iad siúd atá imeallaithe nó faoi mhíbhuntáiste;

d) Cuireann measúnú breise bealach luachmhar ar fáil chun scrúdú a dhéanamh ar an bhfianaise agus chun moltaí a fhorbairt maidir le beartas a bhfuil imní ina leith i measc daoine aonair agus grúpaí ionadaíocha a bhfuil tionchar acu air — mar shampla, maidir le féiniúlachtaí iolracha;

e) Is dócha go ndéanfar dúshlán a thabhairt don bheartas trí athbhreithniú breithiúnach;

f) Tá an beartas suntasach ó thaobh caiteachais de.

I bhfabhar tionchar ‘beag’

a) Níl an beartas idirdhealaitheach go neamhdhleathach agus meastar gur diomaibhseach aon tionchair fhéideartha a d’fhéadfadh a bheith fágtha ar dhaoine;

b) Tá an beartas, nó moltaí áirithe laistigh den bheartas, idirdhealaitheach ar bhealach a d’fhéadfadh a bheith neamhdhleathach, ach is féidir fáil réidh leis an bhféidearthacht sin go héasca agus go tapa trí athruithe iomchuí a dhéanamh ar an mbeartas nó trí bhearta maolaithe iomchuí a chur i bhfeidhm;

c) Is d’aon ghnó atá aon tionchair neamhshiméadracha ar an gcomhionannas a eascraíonn as an mbeartas, ós rud é go bhfuil siad ceaptha go sonrach chun comhionannas deise a chur chun cinn do ghrúpaí áirithe daoine faoi mhíbhuntáiste;

d) Tríd an mbeartas a leasú, cruthaítear deiseanna níos fearr chun comhionannas deiseanna agus/nó dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr.

I bhfabhar ceann ar bith

a) Níl aon bhaint ag an mbeartas le comhionannas deiseanna ná le dea-chaidreamh.

b) Is beartas é atá go hiomlán teicniúil ina nádúr agus ní bheidh aon tionchar aige ar chomhionannas deiseanna ná ar dhea-chaidreamh do dhaoine a thagann faoi na catagóirí cothromais agus dea-chaidrimh.

Agus an fhianaise thuas curtha san áireamh, déan machnamh ar an tionchar a d’fhéadfadh a bheith ag an mbeartas seo ar chomhionannas deiseanna agus ar an dea-chaidreamh i gcás na ndaoine a dtéann sé i bhfeidhm orthu ar bhealach ar bith — agus déan trácht air sin i ndáil le gach ceann de na catagóirí a bhaineann le comhionannas deiseanna agus leis an dea-chaidreamh — trí na ceisteanna scagtha ar an gcéad leathanach eile a chur i bhfeidhm; ina theannta sin, léirigh cé chomh mór is atá an tionchar ar an ngrúpa, .i. tionchar mór, tionchar beag nó ceann ar bith.

Ceisteanna Scagtha

1 Cén tionchar is dócha a bheidh ann ar chomhionannas deiseanna do na daoine a mbeidh tionchar ag an mbeartas seo orthu, i gcás gach ceann de chatagóirí cothromais Alt 75? mór/beag/ceann ar bith		
Catagóir Alt 75	Sonraí faoi thionchar an bheartais	Leibhéal an tionchair? beag/mór/ceann ar bith
Creidea mh	Comhionannas deise. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Tuairim Pholaiti úil	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Cine	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Aois	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Stádas Pósta	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Claonadh gnéis	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith

Fir agus mná i gcoitinne	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Míchumas	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith
Cleithiúnaithe	Comhionannas deiseanna. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go gcuirfear isteach go díobhálach ar aon ghrúpa foirne de bharr cur i bhfeidhm an bheartais seo.	Ceann ar bith

2 An bhfuil deiseanna ann chun comhionannas deise a chur chun cinn ar bhealach níos fearr do dhaoine atá faoi réir chatagóirí comhionannais Alt 75?		
Catagóir Alt 75	Má **Tá**, tabhair sonraí	Muna bhfuil (.i. **Níl**), mínigh cén fáth
Creidea mh		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Tuairim Pholaiti úil		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Cine		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Aois		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Stáda s Pósta		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Claonadh gnéis		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Fir agus mná i gcoitinne		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Míchumas		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.
Cleithiúnaith e		Níl. Baineann an polasaí seo go cothrom leis an bhfoireann ar fad, beag beann ar an gcatagóir faoi Alt 75.

3 Cé chomh mór agus dócha go mbeidh tionchar ag an mbeartas ar an dea-chaidreamh idir daoine a bhfuil creidimh reiligiúnacha, tuairimí polaitiúla nó cúlraí ciníocha éagsúla acu? beag/mór/ceann ar bith		
Catagóir na ndea-chaidreamh	Sonraí faoi thionchar an bheartais	Leibhéal an tionchair beag/mór/ceann ar bith
Creidemh	Dea-Chaidrimh idir daoine a bhfuil chreidimh dhifriúla acu. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go mbeidh tionchar difreálach nó diúltach ag an mbeartas atá beartaithe ar aon ghrúpa foirne.	Ceann ar bith
Tuairim Pholaitiúil	Dea-Chaidrimh idir daoine a bhfuil chreidimh dhifriúla acu. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go mbeidh tionchar difreálach nó diúltach ag an mbeartas atá beartaithe ar aon ghrúpa foirne.	Ceann ar bith
Cine	Dea-Chaidrimh idir daoine a bhfuil chreidimh dhifriúla acu. Níl aon fhianaise ann a thugann le fios go mbeidh tionchar difreálach nó diúltach ag an mbeartas atá beartaithe ar aon ghrúpa foirne.	Ceann ar bith

4 An bhfuil deiseanna ann chun dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr idir daoine a bhfuil creidrimh, tuairimí polaitiúla nó cúlraí ciníocha éagsúla acu?		
Catagóir na ndea-chaidreamh	Má **Tá**, tabhair sonraí	Muna bhfuil (.i. **Níl**), mínigh cén fáth
Creidemh		Níl. Níl aon deis ann dea-chaidrimh a chothú idir daoine a bhfuil creidimh éagsúla acu.
Tuairim Pholaitiúil		Níl. Níl aon deis ann dea-chaidrimh a chothú idir daoine a bhfuil creidimh éagsúla acu.

Cine		Níl. Níl aon deis ann dea-chaidrimh a chothú idir daoine a bhfuil creidimh éagsúla acu.

Smaointe Breise Duine a

bhfuil níos mó ná

féiniúlacht amháin aige

Go ginearálta, is féidir le daoine a bheith faoi réir níos mó ná catagóir amháin faoi Alt 75. Ag sin curtha san áireamh, an bhfuil aon tionchar a d'fhéadfadh teacht as an mbeartas nó as an gcinneadh ar dhaoine a bhfuil níos mó na féiniúlacht amháin acu?
(Mar shampla: daoine faoi mhíchumas de mhionlaigh eitneacha; mná faoi mhíchumas; fir óga Phrotastúnacha; agus mná leispiacha, fir aeracha agus daoine déghnéasacha óga).

Ós rud é go mbaineann an beartas go cothrom agus go comhsheasmhach le gach fostaí, beag beann ar a mballraíocht in aon chatagóir ar leith faoi Alt 75, pléitear leis na ceisteanna a bhaineann le duine a bhfuil níos mó ná féiniúlacht amháin aige cheana féin i bhfreagraí roimhe seo.

Tabhair eolas faoi na sonraí maidir le tionchar an bheartais ar dhaoine a bhfuil féiniúlachtaí iolracha acu. Sonraigh na catagóirí ábhartha faoi Alt 75 atá i gceist.

Cuid 3. Cinneadh scagtha

Má chinntear gan measúnú tionchair comhionannais a dhéanamh, mínigh cén fáth.

Níl aon drochthionchar ag an mbeartas ar aon cheann de chatagóirí Alt 75.

Mura gcinntear measúnacht tionchair comhionannais a dhéanamh, déan machnamh ar cheart bearta maolaithe a chur i bhfeidhm maidir leis an mbeartas nó beartas eile a thabhairt isteach.

Clúdaíonn an beartas raon freagrachtaí agus dea-chleachtas, agus dá bhrí sin ní féidir é a mhaolú agus ní féidir beartas eile teacht ina ionad.

Má chinntear measúnacht tionchair comhionannais a dhéanamh ar an mbeartas, mínigh cén fáth, le do thoil.

N/B

Leagann Scéim Comhionannais Úiscebhealaí Éireann amach na socruithe chun measúnú agus comhairliúchán a dhéanamh maidir leis an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag beartais – cibé acu atá siad glactha cheana féin nó á moladh – ar chur chun cinn comhionannas deiseanna. Is iad an scagadh agus an measúnacht tionchair comhionannais na huirlisí a úsáidfear le haghaidh measúnuithe den sórt sin.

Maolú

Má thagtar ar an gconclúid gur dócha go mbeidh an tionchar ‘beag’ agus nach ndéanfar measúnacht tionchair comhionannais, ba cheart machnamh a dhéanamh ar bhearta maolaithe chun déine aon tionchair ar chomhionannas a laghdú, nó ar bheartas malartach a thabhairt isteach chun comhionannas deiseanna nó dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr.

An féidir an beartas nó an cinneadh a leasú nó a athrú, nó beartas malartach a thabhairt isteach chun comhionannas deise agus/nó dea-chaidreamh a chur chun cinn ar bhealach níos fearr?

Más féidir, tabhair na **cúiseanna** a thacaíonn le do chinneadh, mar aon leis na hathruithe/leasuithe atá molta nó beartas eile.

Clúdaíonn an beartas raon freagrachtaí agus dea-chleachtas, agus dá bhrí sin ní féidir é a mhaolú agus ní féidir beartas eile teacht ina ionad.

Socrú Amchláir agus Beartú Tosaíochta

Tosca le cur san áireamh maidir le beartais a chur sa chlár ama agus a chur in ord tosaíochta i gcomhthéacs measúnacht tionchair comhionannais.

Má tá an beartas **curtha san áireamh** le haghaidh measúnacht tionchair comhionannais, freagair na ceisteanna seo a leanas chun cinneadh a dhéanamh i dtaca lena thosaíocht do shocrú amchláir do mheasúnacht tionchair comhionannais.

Ar scála ó 1 go 3 — ar arb é 1 an tosaíocht is ísle, 3 an tosaíocht is airde — déan measúnú ar an mbeartas maidir lena thosaíocht le haghaidh measúnacht tionchair comhionannais.

Critéar tosaíochta	**Rátáil (1-3)**
An tionchar ar chothromas deiseanna agus ar dhea-chaidrimh	N/B
Riachtanas sóisialta	N/B
An tionchar ar shaol laethúil na ndaoine	N/B
Ábharthacht d’fheidhmeanna údaráis phoiblí	N/B

Tabhair faoi deara: Ba cheart an Scór Rátála Iomlán a úsáid leis an bheartas a rangú de réir ord tosaíochta mar aon le beartais eile atá scagtha le haghaidh measúnacht tionchair comhionannais Cabhróidh an liosta tosaíochtaí seo leis an údarás maidir le socrú amchláir. Ba cheart sonraí faoi Amchlár Measúnacht Tionchair Comhionannais a chur san áireamh sa Tuarascáil Scagtha ráithiúil.

An bhfuil tionchar ag amchláir á leagan síos ag údaráis phoiblí ábhartha eile ar an mbeartas?

Má tá, tabhair sonraí

Cuid 4. Monatóireacht

Tá tuilleadh treorach le fáil i dTreoir an Choimisiúin maidir le Monatóireacht le hÚsáid ag Údaráis Phoiblí (Iúil 2007).

Molann an Coimisiún Comhionannais, i gcás ina bhfuil an beartas leasaithe nó ina bhfuil beartas malartach tugtha isteach, gur cheart don údarás poiblí monatóireacht a dhéanamh ar bhealach níos leithne ná mar a dhéanfaí díreach chun tionchar díobhálach a bhrath.2.

Cabhróidh monatóireacht éifeachtach le haon drochthionchar a eascróidh as an mbeartas amach anseo a aithint, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le measúnacht tionchair comhionannais a dhéanamh ar an údarás poiblí, chomh maith le cuidiú le pleanáil agus forbairt beartais amach anseo.

Cuid 5 - Ceadú agus údarú

Bunaithe ar na freagraí ar na ceisteanna scagtha, molaim go bhfuil an beartas / an cinneadh seo **(cuir X sa bhosca cuí thíos)**

	Curtha san Áireamh i ndiaidh Scagtha– Riachtanach le haghaidh measúnacht tionchair comhionannais iomlán (MTCI) a
X	~~**Curtha as an Áireamh i ndiaidh Scagtha**~~ – Níl gá le MTCI (gan aon tionchar). **Curtha As An Áireamh** - Bearta Maolaithe (miontionchair) ~~MTCI (gan aon tionchar)~~. Gan aon drochthionchar ar aon ghrúpa faoi Alt 75.

Scagtha ag (Ceannaire Beartais)	**Dáta**
Sandra McVitty	23/10/2025
Teideal / Roinn	
Acmhainní Daonna	
Faofa ag FAB:	

[2] Buntáistí, Lch. 9-10, míreanna 2.13 – 2.20 den Treoir maidir le Monatóireacht

Sábháil an leagan deiridh den fhoirm scagtha chomhlánaithe agus cuir ar aghaidh é chuig an Aonad Comhionannais, Rannóg na Seirbhísí Corparáideacha.
Ríomhphost: equality.user@waterwaysireland.org

Cuirfear an fhoirm scagtha ar shuíomh gréasáin Uiscebhealaí Éireann agus cuirfear nasc ar fáil do na páirtithe a gcuirtear i gcomhairle leo faoi Alt 75.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi scagadh comhionannais, déan teagmháil leis an Rannóg Seirbhísí Corparáideacha.